

Aan de Dames en Heren Voorzitters
van de Openbare Centra
voor Maatschappelijk Welzijn

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk TC/2003/scp/ob
datum 17 juni 2003

bijlage(n)

Koninklijk besluit van 8 april 2003 houdende toekenning van een subsidie van 6 200 000 euro aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn teneinde de sociale en culturele participatie en ontplooiing van hun cliënten te bevorderen (B.S. 22 april 2003)

Mevrouw de Voorzitter
Mijnheer de Voorzitter

Inleiding

Sociale en culturele participatie hangen nauw samen met het inkomens- en opleidingsniveau. Uit onderzoek blijkt dat mensen onder de armoededrempel minder naar de bioscoop, musea, theater, concerten... gaan. Ze vullen hun vrije tijd meer met activiteiten binnenshuis en leggen daardoor minder sociale contacten.

De laatste jaren zijn er tal van initiatieven op gang gekomen die de sociaal-artistieke participatie gebruiken als opstap naar de samenleving als middel voor participatie en integratie. Het gaat daarbij zowel om drempelverlagende initiatieven naar en door klassieke cultuur-aanbieders (theater, musea...), sportverenigingen, als initiatieven die stoelen op een actieve cultuurproductie van en met mensen die in armoede leven.

Om de sociale en culturele participatie van OCMW-clënten te bevorderen heeft de regering een koninklijk besluit goedgekeurd dat een subsidie van 6 200 000 euro verdeelt over de OCMW's. De verdeling van dit bedrag over de verschillende OCMW's is opgenomen als bijlage bij het koninklijk besluit van 8 april 2003 dat op 22 april 2003 in het Belgisch Staatsblad is verschenen.

Het gaat voorlopig om een subsidiebesluit voor 1 jaar op basis waarvan activiteiten kunnen worden gefinancierd tussen 1 mei 2003 en 30 april 2004. Activiteiten buiten deze periode

worden niet in aanmerking genomen. De volgende regering zal over een eventuele verlenging een beslissing moeten nemen.

Deze omzendbrief wil de aanwending van dit budget voor het OCMW verduidelijken.

1. Wie is de doelgroep?

Artikel 2 van het KB schrijft voor dat de subsidie tot doel heeft de sociale, culturele en sportieve participatie en ontplooiing van de cliënten van het OCMW te bevorderen.

De doelgroep van de maatregel zijn dus de cliënten van het OCMW. Dit is een ruimere doelgroep dan de rechthebbenden op het leefloon en hun gezinsleden. Ook mensen die een financiële of aanvullende financiële steun ontvangen, die als cliënt door het OCMW worden tewerkgesteld, in budgetbegeleiding of schuldbemiddeling zijn, die huishulp ontvangen, e.d. behoren tot de doelgroep. Opdat het OCMW zou kunnen tussenkomen, volstaat het dus dat de begunstigde cliënt is van het OCMW of behoort tot het gezin van een OCMW-client.

Mensen met een laag inkomen (b.v. werklozen, invaliden...) maar die geen cliënt zijn van het OCMW vallen buiten de doelgroep.

Het OCMW kan, zo het dit wenst, binnen de groep van OCMW-clienten prioritaire doelgroepen afbakenen (b.v. gezinnen met kinderen, mensen in de meest achtergestelde situatie...). Het staat het OCMW volledig vrij om hier zelf over te beslissen.

2. Welke initiatieven kunnen worden gefinancierd?

Het algemene doel van de subsidie is de ondersteuning van de sociale, culturele en sportieve participatie en ontplooiing van de OCMW-clienten.

Artikel 2 van het KB stelt verder waarvoor de subsidie kan worden aangewend:

- **de cofinanciering van de deelname door de cliënten aan sociale, culturele of sportieve manifestaties**

Het OCMW kan op basis hiervan tegemoetkomen in de deelnameprijs (toegangsticket, verplaatsing, kinderopvang...) van een concert, een theaterstuk, een voetbalwedstrijd, museumbezoek... zowel van bestaande erkende, culturele instellingen, sociale organisaties, privé-organisatoren. Daarnaast kan het OCMW ook een abonnement op een tijdschrift of een krant voor de cliënten grotendeels financieren.

Enkele voorbeelden:

Bijwonen van een toneelstuk door een erkend toneelgezelschap of van het amateur-toneelgezelschap in de gemeente, deelname aan een popconcert, een klassiek concert, een balletvoorstelling, een opera, een optreden van een gezelschap of een artiest in een cultureel centrum, een festival, bezoek aan een tentoonstelling of een museum, bezoek van een voetbalwedstrijd of enige andere sportmanifestatie...

Voor het bestellen van tickets en het zinvol gebruiken van de middelen kan het OCMW de hulp vragen van de cultuur-, jeugd- en sportdiensten van de gemeente die hiermee vertrouwd zijn, van de culturele instellingen, van specifieke organisaties zoals het Vlaams Forum Armoedebestrijding, het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie, het

Vlaams Instituut ter Bevordering en Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw en Welzijnsschakels (Vlaamse Gemeenschap) en Article 27 in Brussel en Wallonië.

De cultuurschepenen van alle steden en gemeenten in Vlaanderen worden overigens van dit Koninklijk Besluit op de hoogte gebracht door de Vlaamse Minister van Cultuur Paul Van Grembergen. In de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap plannen de respectievelijke Ministers Rudy Demotte en Bernd Gentges, bevoegd voor Cultuur, een soortgelijk initiatief naar de culturele instellingen toe.

Zoals in het KB voorzien is, moet de cliënt een eigen bijdrage betalen. Een vaak gebruikte sleutel hiervoor is de 80/20-sleutel waarbij de cliënt dus zelf 20 % tussenkomt in de kosten. Maar uiteraard zijn ook voor de cliënt meer voordelige sleutels mogelijk.

- **de cofinanciering van de deelname door de cliënten aan sociale, culturele of sportieve verenigingen met inbegrip van het lidgeld en benodigdheden**

De subsidie kan ook gebruikt worden om de cliënten of hun gezinsleden aan te sluiten bij een vereniging b.v. een jeugdbeweging, een sportclub, een muziek- of tekenschool, een kookcursus, een cursus snit en naad of fotografie, een bibliotheek of mediatheek,... De middelen kunnen dienen om zowel het lidgeld (b.v. september 2003 tot juni 2004, januari 2004 tot december 2004), de inschrijvingsprijs als de benodigdheden (b.v. sportschoenen en sportkledij, uniform e.d.) mee te financieren.

De middelen kunnen ook gebruikt worden om b.v. zwemlessen voor cliënten te betalen. Ook sportkampen, kampen van de jeugdbeweging, taalkampen en dergelijke komen in aanmerking voor zover ze plaatsvinden tussen 1 mei 2003 en 30 april 2004.

De betalingen dienen wel volledig te gebeuren voor 30 april 2004.

Ook hier geldt de regel dat er een eigen bijdrage van de cliënt moet zijn, ook hier kan men de 80/20-sleutel hanteren of een voor de cliënt meer voordelige sleutel.

- **de ondersteuning en financiering van initiatieven van of voor de doelgroep op sociaal, cultureel en sportief vlak die een sociale finaliteit hebben**

De subsidie kan tenslotte ook gebruikt worden voor het ondersteunen en financieren van initiatieven van en voor de doelgroep zelf. Bedoeling is dat het OCMW die initiatieven ondersteunt en financiert waaraan de cliënten zelf actief deelnemen of waartoe ze zelf het initiatief hebben genomen. Het is dus niet de bedoeling dat het OCMW zelf subsidies gaat uitdelen aan organisaties in de gemeente die enkele cliënten onder hun leden tellen of nu plots een manifestatie inrichten voor OCMW-clianten. Vandaar dat de initiatieven een sociale finaliteit moeten hebben en dus geen louter financiële. Het OCMW kan wel op basis van artikel 61 van de organieke OCMW-wet een overeenkomst sluiten met een vzw die sociale en culturele participatie van de mensen die in armoede leven binnen haar opdrachten heeft.

Voorbeelden zijn: een tentoonstelling met werken van de cliënten-kunstenaars, of een concert met de cliënten-muzikanten voor de bewoners van de rusthuizen, een subsidie voor een toneelgezelschap dat met cliënten-acteurs werkt, subsidies voor het buurtfeest dat de daklozen zelf organiseren, de vergoeding van onkosten van mensen die zelf cliënt zijn en zieken gaan bezoeken die dreigen te vereenzamen, een sportdag voor cliënten, ...

Het OCMW mag in dit geval de volledige kosten ten laste nemen.

Let wel: enkel werkingskosten (huur van zalen, tenten, stoelen, tafels, verplaatsingskosten,...) en kosten voor kleine benodigdheden en materialen (eten en drank voor het buurtfeest, instrumenten, materiaal voor decors, verf, papier, kostuums) komen in aanmerking.

Er worden **geen investeringskosten en geen personeelskosten van het OCMW aanvaard**. De reden hiervoor is dat het gaat om een subsidie en niet om een duurzame financiering.

Een OCMW kan wel een overeenkomst op basis van art. 61 van de organieke wet afsluiten met een persoon (b.v. een muzikleraar, een animator...) of organisatie om gedurende een bepaalde periode specifieke initiatieven op te zetten voor de cliënten. De loonkosten in het kader van dergelijke overeenkomsten worden wel aanvaard.

3. Wijze van betaling en verantwoording

De subsidie wordt aan de OCMW's betaald in 2 delen. 50 % van het toegekende bedrag, wordt gestort na de ondertekening van het KB. De tweede schijf van 50 % kan na de uitputting van de eerste schijf en uiterlijk op 1 november 2003 worden opgevraagd.

Bij het schrijven van Voorzitter en Secretaris voor het opvragen van de tweede schijf wordt een tussentijds rapport gevoegd dat aangeeft waaraan de eerste schijf werd besteed.

Het tussentijds rapport bevat een overzicht met volgende informatie:

- Naam van het OCMW en van de verantwoordelijke van het project;
- x euro voor de aankoop van y tickets voor volgende manifestaties (opsomming);
- x euro voor de aansluiting van y cliënten (of hun gezinsleden) bij volgende verenigingen (opsomming), x euro voor inschrijvingsgelden, x euro voor de deelname van y cliënten aan kampen (opsomming jeugdbeweging, sportkampen,...);
- x euro voor het ondersteunen en financieren van volgende activiteiten (opsomming) van en door OCMW cliënten.

Voor 1 juli 2004 dient het OCMW tevens een eindrapport met schuldvorderingen en verantwoordingsstukken te bezorgen aan de administratie.

Dit eindrapport dient dezelfde informatie te bevatten als het tussentijds rapport, maar dan wel over de volledige periode van subsidiëring (1 mei 2003 tot 30 april 2004).

Daarnaast bevat het eindrapport ook een algemeen overzicht van de bereikte doelgroep desgevallend aangevuld met opmerkingen, bedenkingen, ook van de deelnemers zelf, een korte evaluatie en beleidsaanbevelingen.

Zowel de tussentijdse als de eindrapporten zullen in een algemeen rapport over de sociale en culturele participatie en ontplooiing van de cliënten en de aanwending van de subsidie worden verwerkt.

Wat de verantwoordingsstukken betreft, dienen alle betalingsbewijzen te worden toegevoegd voor controle door de administratie en het Rekenhof.

Het koninklijk besluit voorziet tevens dat het niet door het OCMW aangewende of verantwoorde gedeelte teruggestort dient te worden aan de schatkist voor 30 september 2004. Terugbetalingen dienen te gebeuren op het rekeningnummer 679-2005936-73.

Met oprechte hoogachting

(getekend)

Johan Vande Lanotte
Minister van Maatschappelijke Integratie